

Programa da proba selectiva para o ingreso na categoría de Enfermaría obstétrico-xinecolóxica

Parte común.

Tema 1. A Constitución española: principios fundamentais, dereitos e deberes fundamentais dos españois. A protección da saúde na constitución.

Tema 2. Estatuto de Autonomía de Galicia: estrutura e contido. O Parlamento. A Xunta e o seu Presidente. A Administración Pública galega.

Tema 3. A Lei xeral de sanidade: fundamentos e características. Competencias das administracións públicas en relación coa saúde. Dereitos e deberes dos usuarios do sistema sanitario público.

Tema 4. A Lei de saúde de Galicia: o sistema público de saúde de Galicia. Competencias sanitarias das administracións públicas de Galicia. O Servizo Galego de Saúde. A súa estrutura organizativa: disposicións que a regulan.

Tema 5. O Estatuto marco do persoal estatutario dos servizos de saúde: clasificación do persoal estatutario. Dereitos e deberes. Retribucións. Xornada de traballo. Situacións do persoal estatutario. Réxime disciplinario. Incompatibilidades. Representación, participación e negociación colectiva.

Tema 6. O persoal estatutario do Servizo Galego de Saúde: réxime de provisión e selección de prazas.

Tema 7. Normativa vixente sobre protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais: disposicións xerais; principios de protección de datos; dereitos das persoas. A Lei galega 3/2001, do 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes.

Tema 8. A Lei 31/1995, do 8 de novembro, de prevención de riscos laborais: capítulos I, II, III e V. Principais riscos e medidas de prevención nas IISS. Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero. Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero. Lexislación sobre igualdade de mulleres e homes: a súa aplicación nos distintos ámbitos da función pública.

Parte específica.

Tema 1. O Real decreto 1030/2006, do 15 de setembro, polo que se establece a carteira de servizos comúns do Sistema nacional de saúde e procedementos para a súa actualización.

Tema 2. Asistencia sanitaria: obxecto e feitos causantes. Beneficiarios. Prestacións médicas e farmacéuticas. Modalidades da prestación médica. A participación dos/das beneficiarios/as no prezo dos medicamentos.

Tema 3. Plan de prioridades sanitarias e Estratexia do Servizo Galego de Saúde. Lei de saúde de Galicia.

Tema 4. Calidade no Sistema nacional de saúde: características da atención sanitaria. Dimensións de calidade: científico-técnica, efectividade, eficiencia, accesibilidade e

satisfacción do usuario. Avaliación de estrutura, proceso e resultados. Mellora continua da calidade. Métodos de avaliación da calidade: auditorías. Programas de calidade. Xestión e control da calidade total. Seguridade do paciente no Servizo Galego de Saúde. Equidade, eficiencia, eficacia e efectividade. Custos sanitarios: concepto, tipos e cálculo.

Tema 5. A Lei 44/2003, do 21 de novembro, de ordenación das profesións sanitarias. Real decreto 450/2005, do 22 de abril, sobre especialidades de enfermaría. Real decreto 183/2008, do 8 de febreiro, polo que se determinan e clasifican as especialidades en Ciencias da Saúde e se desenvolven determinados aspectos do sistema de formación sanitaria especializada. Decreto 81/2016, do 23 de xuño, polo que se crea no ámbito do Servizo Galego de Saúde a categoría estatutaria de persoal enfermeiro especialista.

Tema 6. Principios fundamentais da bioética: dilemas éticos. O segredo profesional: concepto e regulación xurídica. Código deontolóxico da enfermaría española. O código ético da Confederación Internacional de Matronas. Comisión Galega de Bioética. Comités de Ética Asistencial e Comités de Ética da Investigación do Sistema público de saúde de Galicia.

Tema 7. Lei 3/2005, do 7 de marzo, de modificación da Lei 3/2001, do 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes. Lei 41/2002, do 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica.

Tema 8. Metodoloxía de investigación: técnicas cuantitativas e cualitativas. Estrutura metodolóxica dun traballo científico. Fontes de datos. Investigación básica: estudos de identificación e priorización de problemas. Investigación aplicada: estudos descritivos e analíticos dos diagnósticos utilizados, estudos de procesos e resultado.

Tema 9. Saúde pública: concepto. Saúde e enfermidade: concepto. Prevención e promoción da saúde. Indicadores de saúde por idade e sexo: morbilidade, mortalidade, letalidade e esperanza de vida. Principais problemas de saúde na poboación galega actual. Elementos de priorización: magnitude, transcendencia, vulnerabilidade e custo.

Tema 10. Demografía sanitaria. Indicadores demográficos e a súa utilidade para o traballo: natalidade, fecundidade, mortalidade, migracións, crecemento vexetativo. Indicadores demográficos sanitarios: saúde materno-infantil, morbilidade e mortalidade materna e mortalidade perinatal e infantil.

Tema 11. Epidemioloxía: concepto. O método epidemiolóxico. Concepto de infeccións transmisibles. Vixilancia epidemiolóxica das infeccións transmisibles e o seu control. Enfermidades transmisibles máis importantes. Infeccións transmisibles sexualmente (ITS): tipos, características e prevención. Prevención da transmisión vertical de enfermidades infecciosas durante a xestación. Sistema Nacional de Vixilancia Epidemiolóxica. Enfermidades de declaración obrigatoria.

Tema 12. Técnicas e habilidades de comunicación interpersonal e interprofesional. escoita activa e relación de axuda. Traballo en equipo. Entrevista clínica. Concepto e características. Identificación de necesidades de apoio emocional á muller e familia durante os procesos de embarazo, parto e puerperio. Sistemas de comunicación e información na educación para a saúde da muller e saúde perinatal. Dinámica de grupos nos grupos de educación para saúde sexual e reprodutiva da muller.

Tema 13. Xestión e planificación de servizos sanitarios: concepto. Produto sanitario: concepto. Elaboración de programas de saúde e a súa avaliación. Plans de atención integral. Xestión por procesos asistenciais.

Tema 14. Programas e planificación dos coidados obstétricos-xinecolóxicos. Continuidade asistencial entre atención primaria e atención hospitalaria. Modelos de coidados obstétrico-xinecolóxicos. Carteira de servizos común e complementaria.

Tema 15. Nocións básicas de informática: concepto de procesador de textos, base de datos e correo electrónico. Historia clínica electrónica do Servizo Galego de Saúde (IANUS).

Tema 16. Principais sistemas de información dos centros hospitalarios e de atención primaria do Servizo Galego de Saúde. Clasificacións internacionais de problemas de saúde. Conxunto mínimo básico de datos (CMBD). A intimidade e a confidencialidade no ámbito sanitario. Sistemas de clasificación de coidados de enfermaría.

Tema 17. Atención primaria e atención hospitalaria. Estruturas organizativas de xestión integrada do Servizo Galego de Saúde. Organización, estrutura e coordinación dos servizos xinecolóxicos.

Tema 18. Práctica clínica baseada na evidencia. Bases de datos bibliográficos, revisión crítica da evidencia. Incorporación da evidencia á práctica clínica.

Tema 19. Perspectiva de xénero. Saúde e xénero. Morbilidade diferencial. Violencia de xénero: prevención, detección e actuación por parte dos/das profesionais do Servizo Galego de Saúde.

Tema 20. Modelo de cuidados obstétrico-xinecolóxicos: criterios de elección. Sistemas de planificación de cuidados obstétrico-xinecolóxicos: estandarización, individualización. Datos da historia obstétrico-xinecolóxica e o seu rexistro. Programas e protocolos de cuidados xinecolóxicos: definición, estrutura, elaboración, implantación e revisión. Coordinación de cuidados obstétrico-xinecolóxicos entre ambos niveis asistenciais.

Tema 21. Educación para a saúde da muller. Concepto, obxectivos, planificación, metodoloxía, avaliación. Deseño, implantación, seguimento e avaliación de programas de educación para a saúde da muller. Implicación da muller na educación para a saúde. Características da muller adolescente e adulta. Sistemas de comunicación e información na educación para a saúde da muller.

Tema 22. Anatomía e fisioloxía do aparello reprodutor masculino e feminino. Ciclo ovárico e endometrial. Conceptos xerais sobre reprodución humana. Ovoxéneses, espermatoxéneses. Herdanza xenética, xenes e cromosomas. Desenvolvemento embrionario. Embrioloxía e anatomía funcional do aparello xenital feminino e as súas relacións topográficas. Pelve ósea. Esterilidade e infertilidade. Fecundación natural e artificial. Técnicas de reprodución asistida.

Tema 23. Malformacións xenéticas: tipos, clasificación, causas, prevención e diagnóstico.

Tema 24. Consulta preconcepcional. Valoración do risco obstétrico preconcepcional. Actuacións preventivas e promotoras da saúde. Actuacións no caso de enfermidades previas. Educación sanitaria durante a consulta preconcepcional.

Tema 25. Anatomía e fisioloxía do embarazo. Valoración de enfermaría obstétrico-xinecolóxica no diagnóstico de embarazo. Consulta prenatal: obxectivos, número mínimo de consultas, valoración dos riscos, probas diagnósticas, recomendacións, información á muller. Actividades que realiza a matrona durante as consultas prenatais. Control e seguimento de embarazo de baixo risco. Autocoidados derivados do embarazo. Versión cefálica externa. Xestación cronoloxicamente prolongada. Rexistro de datos: historia clínica electrónica, libro de saúde da embarazada, plan de parto/nacemento. Educación sanitaria individual e de grupo durante o embarazo. Cribaxe de cromosomopatías durante a xestación.

Tema 26. Alimentación saudable e exercicio durante o embarazo, lactación e puerperio. Medicamentos durante o embarazo e lactación materna. Condutas adictivas no embarazo e puerperio: repercusións na saúde materna e infantil. Intervencións e educación sanitaria.

Tema 27. Prevención de infeccións no embarazo. Inmunización activa ou pasiva. Infeccións durante o embarazo. Vacinas durante a xestación. Educación sanitaria.

Tema 28. Educación sanitaria individual e de grupo durante o embarazo e no puerperio (pre e posnatal): definición, programas, metodoloxía, contidos e avaliación. Adestramento psicofísico, psicoprofilaxe obstétrica, técnicas de relaxación e respiración, posturas facilitadoras durante o parto. Guía técnica do proceso de educación maternal pre e posnatal do Servizo Galego de Saúde. Planificación e posta en marcha dun programa de educación sanitaria de grupo e a súa avaliación.

Tema 29. Atención e coidados complementarios á muller con embarazo de alto risco. Valoración do risco xinecolóxico-obstétrico, psicolóxico e social, planificación de coidados xinecolóxicos e actuación.

Tema 30. Atención e coidados complementarios ás mulleres embarazadas con alteracións cardiovasculares, respiratorias, dixestivas, renais, hematolóxicas, neurolóxicas. Atención e coidados complementarios á muller embarazada que presenta complicacións segundo o trimestre de xestación.

Tema 31. Parto, signos e síntomas de inicio de traballo de parto. Atención e coidados proporcionados á muller durante as distintas etapas do parto. Mecanismos de parto. Situación e presentación fetal. Tipos de parto. Valoración fetal e materna durante o traballo de parto. Monitorización e rexistro da frecuencia cardíaca fetal e dinámica uterina. Interpretación do rexistro tococardiográfico durante o traballo de parto. Acompañamento durante o parto da matrona e da persoa de confianza da muller durante o parto e posparto. Plan de parto/nacemento. Partograma.

Tema 32. Métodos non farmacolóxicos e farmacolóxico (analxesia neuroaxial) de alivio da dor durante o parto, vantaxes e inconvenientes. Farmacoterapia durante o traballo.

Tema 33. Rotura prematura de membranas. Parto múltiple. Parto de nádegas. Indución de parto e fracaso de indución. Complicacións obstétricas durante o traballo de parto: valoración e recomendacións de actuación. Situacións de emerxencia obstétrica: definición, clasificación, etiopatoxenia, factores de risco, manifestacións clínicas e intervencións. Estudo de equilibrio ácido base. Criterios clínicos de indicación de cesárea urxente e programada. Atención á muller e ao neonato tras unha cesárea.

Tema 34. Atención durante o expulsivo (fase pasiva e activa). Valoración inicial, cuidados inmediatos ao neonato. Adaptación do acabado de nacer á vida extrauterina. Contacto pel con pel e fomento da lactación materna. Identificación do neonato. Actuacións durante o libramento da placenta. Actuación no caso de complicacións do libramento da placenta. Indicacións e procedemento de episiotomía, episiorrafia. Diagnóstico e reparación de esgazaduras de esfínter anal. Doazón de sangue de cordón. Rexistro dos datos do parto/nacemento.

Tema 35. Concepto, etapas e duración do puerperio. Modificacións fisiolóxicas e psicolóxicas. Complicacións (físicas e psíquicas) da nai e do bebé durante o puerperio. Ictericia, infeccións e sepsis neonatal. Cuidados da nai e do neonato no posparto inmediato. Cuidados integrais do binomio nai-neonato durante o puerperio hospitalario. Inmunización activa durante o puerperio.

Tema 36. Información a proporcionar á muller durante o puerperio para os autocuidados e cuidado do bebé. Papel do pai no proceso de crianza. Control e seguimento durante el puerperio en atención primaria. Contidos e obxectivos da visita domiciliaria. Valoración psicosocial e do entorno familiar. Educación maternal durante o puerperio e recuperación posparto.

Tema 37. Atención e cuidados ao neonato de risco (prematuro, dismaduro, posmaduro, con malformacións conxénitas, anoxia fetal, sepsis, risco social). RCP neonatal. Atención no caso de perda perinatal. Actuación no caso de adopción.

Tema 38. Fisioloxía da lactación materna. Promoción e axuda á lactación materna. Información á nai e ao pai. Axuda práctica á nai lactante, observación e valoración da matrona das tomas de peito. Iniciativa para a humanización da asistencia ao nacemento

e lactación (IHAN) e centros de saúde IHAN (CS-IHAN). Alimentación artificial: información a proporcionar á nai e ao pai. Consecuencias para a saúde da nai e do bebé da non lactación materna.

Tema 39. Extracción, conservación e manipulación do leite materno. Recomendacións sobre a duración da lactación materna e introdución da alimentación complementaria. Educación sanitaria individual e de grupo (educación maternal posnatal, talleres de lactación materna), labor dos grupos de axuda á lactación materna. Complicacións temperás e tardías da lactación materna e actuación. Compatibilidade de medicamentos e outros produtos coa lactación materna. Bancos de leite materno.

Tema 40. Valoración e exploración do neonato. Cribaxe de enfermidades metabólicas.

Tema 41. Aborto espontáneo. Interrupción voluntaria do embarazo (IVE): tipos e requisitos legais necesarios. Información previa ao consentimento. Protección da intimidade e confidencialidade. Atención e coidados da muller no caso de aborto ou interrupción voluntaria do embarazo.

Tema 42. Planificación familiar e anticoncepción. Métodos anticonceptivos. Criterios para elixir o anticonceptivo adecuado a cada muller. Educación afectivo-sexual e asesoramento contraceptivo.

Tema 43. Sexualidade da muller ao longo da vida. Resposta sexual humana. Dificultades na vivencia da sexualidade e intervención. Deseño e desenvolvemento de programas de educación afectivo-sexual.

Tema 44. Atención e cuidados á muller no caso de menarquia, amenorrea, dismenorrea, menorraxia, metrorraxia, oligomenorrea. Alteracións do ciclo menstrual. Educación sanitaria.

Tema 45. Atención e cuidados de enfermaría obstétrico-xinecolóxica á muller con problemas xinecolóxicos. Enfermidades do colo uterino: malformacións, esgazarduras, infeccións e tumores benignos. Entidades precursoras do cancro uterino. Prevención do cancro de colo uterino.

Tema 46. Proceso de detección precoz de cancro de cérvix: obtención de mostras, clasificación de lesións citolóxicas e histolóxicas, cribaxe en grupos especiais de mulleres. Terminoloxía colposcópica.

Tema 47. Proceso asistencial integrado do cancro de mama e vía rápida para pacientes con sospeita de cancro de mama. Programa galego de detección precoz de cancro de mama.

Tema 48. Concepto de hixiene hospitalaria. Antisépticos, desinfectantes. Esterilización. Papel da matrona na prevención da infección nosocomial: medidas preventivas. Asepsia e antisepsia durante o parto/nacemento. Xestión de residuos sanitarios.

Tema 49. Avaliación do solo pelviano. Promoción e prevención das disfuncións do solo pelviano. Recuperación e rehabilitación do solo pelviano. Programas de adestramento de solo pelviano. Masaxe perineal. Incontinencia urinaria e ano-rectal.

Tema 50. Cambios fisiolóxicos e psicosociais durante a perimenopausa e climaterio. Atención e coidados ás mulleres no climaterio. Promoción de hábitos saudables. Educación para a saúde individual e de grupo.

Tema 51. Perspectiva de xénero. Saúde e xénero. Morbilidade diferenciada. Violencia de xénero: prevención, detección e actuación por parte dos/das profesionais do Servizo Galego de Saúde.

Nota:

Parte común: Esta información procede da publicada no anexo II da resolución da Dirección Xeral de Recursos Humanos do 2 de xullo de 2025, pola que se convoca concurso-oposición para o ingreso en diversas especialidades da categoría de enfermeiro/a especialista (Diario Oficial de Galicia núm. 128 de 7 de xullo).

Parte específica: Esta información procede da publicada no anexo II da resolución da Dirección Xeral de Recursos Humanos do 3 de maio de 2019, pola que se convoca concurso-oposición para o ingreso en diversas especialidades da categoría de enfermeiro/a especialista (Diario Oficial de Galicia núm. 92 de 15 de maio), agás o tema 51 engadido, que procede da publicada no anexo II da resolución da Dirección Xeral de Recursos Humanos do 2 de xullo de 2025, pola que se convoca concurso-oposición para o ingreso en diversas especialidades da categoría de facultativo/a especialista de área (Diario Oficial de Galicia núm. 128 de 7 de xullo).